

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

หมู่ ๒ ถนนไร่ขิง -ทรงคนอง
ตำบลไร่ขิง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม

พิพิธภัณฑสถานโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ริเริ่มโดยอาจารย์สัญญา สุตล้ำเลิศ กับอาจารย์กมล ประธีปธีรานันต์ อาจารย์ของโรงเรียนที่ท่านชื่นชอบในการสะสมเหรียญกษาปณ์และแสตมป์ และนำคอลเล็กชั่นของตนเองมาจัดแสดงในโรงเรียน เพื่อใช้ในการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน ภายในนอกจากจัดแสดงวัตถุสะสมดังกล่าว ยังมีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านไทยภาคกลางในอดีต อาทิเช่น เครื่องสีข้าว เกรียน ศิลปะวัตถุ งานแกะสลักไม้ ผลงานพุทธศิลป์ เป็นต้น ทั้งนี้ยังมีศิลปะร่วมสมัยและศิลปะประยุกต์อยู่ในชิ้นส่วนของสถาปัตยกรรมไทยโบราณอีกด้วย

ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา
ถ่ายเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕

ประวัติความเป็นมา

พิพิธภัณฑสถานโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาเกิดจากการสะสมเหรียญกษาปณ์และแสตมป์ของนายสัญญา สุตล้ำเลิศ กับนายกมล ประธีปธีรานันต์ และนำของสะสมมาจัดแสดงในตู้หลังเล็กใบหนึ่งวางไว้ตรงมุมแคบ ๆ ของห้องสมุด เพื่อใช้ในการศึกษาและส่งเสริมให้ผู้สนใจเกิดความซาบซึ้งและรู้ถึงคุณค่าของมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติไทย และเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเหรียญกษาปณ์ ภายในมีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านไทยภาคกลางในอดีต อาทิเช่น เครื่องสีข้าว เกรียน ศิลปะวัตถุ งานแกะสลักไม้ ผลงานพุทธศิลป์ เป็นต้น ทั้งนี้ยังมีศิลปะร่วมสมัยและศิลปะประยุกต์อยู่ในชิ้นส่วนของสถาปัตยกรรมไทยโบราณ

โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา (อังกฤษ: Watraikhing Wittaya School) (อักษรย่อ: ว.ข., W.R.K.) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) ก่อตั้งโดยพระครูมงคลวิลาส (เฉย กิตติธโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดไร่ขิง มีเนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๒ ประกอบด้วยอาคารเรียน ๖ หลัง ตั้งอยู่ที่ ๕๓ หมู่ ๒ ถนนไร่ขิง-ทรงคนอง ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

การก่อตั้งโรงเรียน

พระครูมงคลวิลาส (เฉย รอดอนันต์) อดีตเจ้าอาวาสวัดไร่ขิง พร้อมด้วยประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือร่วมใจก่อกำเนิดโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น เปิดเรียนเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ โดยมีฐานะเป็นโรงเรียนราษฎร์ชื่อว่า “โรงเรียนอนันต์สุนทรศึกษา” มีพระครูมงคลวิลาส (เฉย รอดอนันต์) เป็นองค์อุปถัมภ์ นายสุวรรณ อุบลศรี เป็นเจ้าของโรงเรียน นายถวิล โปราณานนท์ เป็นครูใหญ่คนแรก เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ศาลาการเปรียญวัดไร่ขิงเป็นที่เรียน เมื่อมีนักเรียนมากขึ้นก็ไปอาศัยอาคารชั่วคราวเช่นโรงมุงจากบ้าง โรงลิเกบ้างเป็นที่เรียนจนถึง พ.ศ. ๒๔๙๙ รวมเวลา ๑๐ ปีเต็ม

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ พระครูมงคลวิลาส (เฉย รอดอนันต์) ได้จัดหาที่เรียนให้ใหม่ โดยต่อเติมเรือนปั้นหยา ๒ ชั้น ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของวัดไร่ขิง (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนวัดไร่ขิงสนุทรอุทิศ) ให้เป็นที่เรียน และแต่งตั้ง นายธีระ เหล็กเพชร เป็นครูใหญ่แทนนายถวิล โปราณานนท์ ที่ขอลาออกจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นายธีระ เหล็กเพชร ขอลาออก จึงแต่งตั้งนายวิจิตร พร้อมมูล ดำรงตำแหน่งครูใหญ่แทน จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้มีการเริ่มต้นปรับปรุง การศึกษาของโรงเรียนอนันต์สุนทรศึกษาอย่างขนานใหญ่ โดย พระราชปัญญาภรณ์ (ปัญญา อินทปัญญา) เจ้า อาวาสวัดไร่ขิง (สมณศักดิ์ชั้นยศในขณะนั้น) ได้จัดซื้อที่ดินแปลงใหม่เนื้อที่ ๑๘ ไร่ สร้างอาคารเรียน ๓ ชั้น แบบ คอนกรีตทรงไทยประยุกต์ ขนาด ๒๔ ห้องเรียน จำนวน ๑ หลัง พร้อมด้วยอาคารประกอบต่างๆ มีโรงอาหาร- หอประชุม ๑ หลัง ห้องสุขาชาย ๑ หลัง ห้องสุขาหญิง ๑ หลัง เจาะบ่อน้ำบาดาล ๑ บ่อ สร้างถังน้ำบาดาล ๑ ถัง ใช้เวลาดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงแล้วเสร็จ โดยมีพระราชปัญญาภรณ์ เจ้าอาวาส นายเลี่ยน ปถวี กรรมการวัด นายฉลวย เปรมสัจธรรม ตัวแทนวัดเป็นเจ้าของโรงเรียน นายทวี สุขจิตจур ครูผู้จัดการโรงเรียน อนันต์สุนทรศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการวัดไร่ขิง เป็นผู้ควบคุมดำเนินการก่อสร้างและได้ย้ายโรงเรียนมาตั้งในที่ ปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ต่อมาภายหลังพระราชปัญญาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง ได้จัดซื้อ ที่ดินเพิ่มเติมให้โรงเรียนจนมีเนื้อที่อาณาเขตร้วโรงเรียนรวมทั้งสิ้น ๓๗ ไร่ ๒ งาน

พ.ศ. ๒๕๑๖ พระราชบัญญัติฯ (ปัญญา อินทปัญญา) เจ้าอาวาสวัดไร่ขิง ในฐานะองค์อุปถัมภ์โรงเรียน ได้ประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อขอความเห็นที่จะโอนกิจการของโรงเรียนนี้ให้รัฐบาลดำเนินการต่อไป เพื่อ สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งขยายการศึกษาออกสู่ท้องถึงชนบทย่างกว้างขวาง ที่ประชุมเห็นชอบด้วย จึงทำ เรื่องขอโอนไปยังกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ กระทรวงศึกษาธิการโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรีได้รับการโอนโรงเรียนอนันต์สุนทรศึกษามาเป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรม สามัญศึกษา และเปลี่ยนชื่อใหม่ นามว่า "โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา" โดยมีนายวิจิตร พร้อมมูลรักษาการในตำแหน่ง ครูใหญ่ ต่อมา กรมสามัญศึกษา ได้แต่งตั้งนายพิศณุ รัตนสุพร มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาเมื่อ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยขณะนั้นมีนักเรียน ๑๑ ห้องเรียน จำนวน ๓๖๙ คน ครู ๒๓ คน ลูกจ้างประจำ ๓ คน พ.ศ. ๒๕๒๑ กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จ พระราชดำเนินมาถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดไร่ขิง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเปิดป้ายนาม "โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา" เพื่อเป็นสิริมงคลสืบไป นับเป็นเกียรติประวัติสูงยิ่งของโรงเรียนและนำความปลาบปลื้มปิติ ยินดีมาสู่ชาวไร่ขิง ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ตลอดเวลาที่นายพิศณุ รัตนสุพร ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ได้รับความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ศิษย์ เก่า นักเรียนในขณะนั้น และชุมชนวัดไร่ขิงช่วยกันพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนในทุกๆ ด้าน ทำให้โรงเรียน เจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว จนได้เลื่อนตำแหน่งจากครูใหญ่เป็นอาจารย์ใหญ่และเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ตามลำดับ[๑]

๒. สถานที่ตั้ง/ความเชื่อมโยงกับสถานที่อื่นๆ

โรงเรียนวัดไร่ขิง หมู่ ๒ ถ.ไร่ขิง-ทรงคนอง ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐ ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๓๔ ๓๑๑ ๓๘๓

สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้เคียง คือ วัดไร่ขิงพระอารามหลวง

โลชั่น (Location) ลิงก์ <https://goo.gl/maps/rYu๒jzFo๑๖kE๑J๖x๖>

๓. ลักษณะ/เอกลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์

๔. วัตถุสำคัญที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

๕. ผลงานโดดเด่นของพิพิธภัณฑ์

๗. การเปิด-ปิด

เปิดทำการวันจันทร์ - วันศุกร์ ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น

๘. การติดต่อ

โรงเรียนวัดไร่ขิง หมู่ ๒ ถ.ไร่ขิง-ทรงคนอง ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐ ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๒๐

โทรศัพท์ : ๐๓๔ ๓๑๑ ๓๘๓

ผู้ให้ข้อมูล (ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์)